

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 12449-05-15 אנרי ג' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 15-03-522063

כפני כבוד הרשמת בכירה ורדה שוורץ

תובע עו"ד דניאל אורי מפרק עמותת הכדורגל של קריית מלאכי בפירוק

נגד

נתבעים 1.אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ
2.יצחק אליהו

פסק דין

- 1
- 2 1. התובע הגיש כנגד הנתבעים בקשה לביצוע שטר שהם שלושה שקים על סך של 3,330 ₪ כל אחד
- 3 מהם נישוכים מחשבונה של הנתבעת 1 לפקודת התובע ועמותת מכבי עירוני קריית מלאכי (להלן: "
- 4 "העמותה") ובערבותו של הנתבע 2 (להלן: "השקים").
- 5 מועד פירעונם של השקים 3.1.15, 2.2.15 ו- 3.3.15.
- 6 שני השקים הראשונים חוללו בהוראת ביטול והשלישי לא הופקד מאחר ואף בגינו ניתנה הוראת
- 7 ביטול בבנק.
- 8 הנתבעים התגוננו ונטען בתצהיר מטיעם הנתבע 2 (אשר יקרא להלן "הנתבע") התומך בהתנגדות
- 9 לביצוע השטר, כי השקים נמסרו לתובע בעקבות דרישתו של התובע, בתוקף תפקידו כמפרק העמותה,
- 10 לתשלום סכום כסף בסך 14,000 ₪ בתמורה להתרת ההתקשרות החוזית שבין העמותה, לבין בנו של
- 11 הנתבע שהיה שחקן בשורות קבוצת הכדורגל אותה ניהלה העמותה.
- 12 הנתבע הודה כי חתם על הסכט ברוח הדברים הני"ל ביום 19.8.14 (להלן: "הסכם השחרור") ואף שילם
- 13 לתובע סך של 4,000 ₪ במזומן בנוסף לשקים הנתבעים כאן אשר נמשכו מחשבונה של החברה
- 14 שבשליטתו - היא הנתבעת 1.
- 15 לטיעון הנתבע, הבטיח לו התובע לחזיר לו את כל הכספים ככל שיתברר בדיעבד כי הסכם
- 16 ההתקשרות שבין העמותה לבנו לא היה מותנה בתשלום כלשהוא כתנאי להתרת ההתקשרות החוזית
- 17 ביניהם.
- 18 זמן מה לאחר מכן, התקבל בידיו של הנתבע העתק הסכם ההתקשרות עם העמותה וממנו התברר כי
- 19 אכן אין כל תנאי לתשלום כלשהוא בתמורה לשחרור בנו מההתקשרות החוזית עם העמותה.
- 20 בניגוד להכחשתו, סירב התובע להשיב את ששולם לנתבע ואף עמד על ביצוע התשלום במלואו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני 522063-03-15

- 1 הנתבע טען עוד כי התובע ניצל את מצוקתו של בנו אשר נדרש להמציא אישור התדת ההתקשרות
2 החוזית עם העמותה יל מנת להתקשר בחוזה עם קבוצת הכדורגל אחרת כאשר העמותה בפירוק, כבר
3 לא תפקדה ולא שילמה את משכורות שחקניה ביניהם בנו של הנתבע.
4
5 2. התובע הגיש כתב תשובה וטען כי הסכם ההתקשרות עם העמותה אשר הוצג כנראה מזויף מאחר
6 ושחרור שחקן מהתחייבותו כלפי קבוצתו אינה מקובלת בתחום החתקשרויות החוזיות מסוג זה ואין
7 בה גיוון כלכלי.
8 כמו כן, טען התובע כי בתחילה הוצג בפני מנהל הקבוצה, עו"ד קטשוילי, הסכם התקשרות שאינו
9 חתום וכך אף בפניו, בפגישה שנערכה בינו לבין בנו של הנתבע בסוף דצמבר 2014.
10 התובע הכחיש טענת הנתבע כי הבטיח השבה ובטול דרישת התשלום כנגד הצגת הסכם ההתקשרות
11 עם העמותה הפוטרת מביצוע תשלום בתמורה לחתרת הקשר החוזי עם העמותה ולטענתו הנושא כלל
12 לא עלה. הסכם השחרור שנחתם בין הצדדים לא כלל התחייבות כאמור ולא בכדי.
13 עוד טען התובע כי הסכם השחרור נשלח לבנו של הנתבע בפקסי ולא היתה כל מניעה מצד הנתבע ובנו
14 להתייצג עם עו"ד בטרם חתימתם על הסכם השחרור ויש בכך ראייה על העדר לחץ או כפייה מצדו של
15 התובע לחתימת הנתבע ובנו על הסכם השחרור.
16 לטענת התובע הסכם השחרור ביטל את הסכם ההתקשרות עם העמותה ואין הנתבעים זכאים
17 להסתמך על הוראותיו ואין עילה לביטולו של הסכם השחרור.
18
19 3. הנתבע הביא את בנו כעד וכתצחירו, אשר צורף כבר להתנגדות לביצוע השטר, חזר זה יל גרסתו
20 של הנתבע ואף העיד מכלי ראשון כי הסכם ההתקשרות עם העמותה קבע במפורש כי אם יזכה לקבל
21 הצעה לשחק בליגה בכירה יותר העמותה תשחרר אותו מיידית במהלך העונה וכי אם יבקש להשתחרר
22 בסוף העונה לא ידרש בתשלום כלשהוא.
23 כאשר חתם על הסכם ההתקשרות עם העמותה, הסבירו לו מורשי החתימה מטעם העמותה, רפי
24 אזולאי ומושיק אלימלך, כי שחרורו בסוף העונה לא יחייבו בתשלום כלשהוא.
25 העד הסביר כי השחקנים מוזרו והעמותה הפסיקה לתפקד ומאחר והוא שחקן מוכשר קיבל הצעה
26 לשחק בקבוצת הפועל של קריית שמונה שהיא קבוצה בליגה בכירה יותר מהקבוצה אותה ניהלה
27 העמותה.
28 העד העיד כי באותה עת בה נחתם הסכם השחרור, כבר שהח במחנה אימונים של קבוצת הכדורגל
29 קריית שמונה ונוזקק לטופס השחרור מאת העמותה על מנת להשתתף במשחק הראשון שנקבע למספר
30 ימים לאחר מכן. לפיכך, היה זקוק באופן נואש לשחרור מהסכם ההתקשרות עם העמותה.
31
32 4. התובע הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו ותצהיר עדות ראשית מטעם עו"ד שניאור קטשוילי אשר
33 משמש כמנהל קבוצת הכדורגל מכבי קרית מלאכי אותה מנהלת העמותה.

בית משפט שלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 522063-03-15

- 1 התובע העיד כתצהירו בין השאר כי הנתבע הגיע למשרדו ביום 14.8.14 מלווה במר גד כרמלי. במהלך
2 הפגישה נוהל מו"מ בעניין שינוי שיעורו של הסכום שישולם לצורך שחרור בנו של הנתבע מההתקשרות
3 החוזית עם העמותה. בסופו של המו"מ הוסכם על תשלום בסך 14,000 ₪ בהתאם לתנאי התשלום
4 שנקבעו בהסכם השחרור.
5 התובע הצהיר כי הנתבע או בנו לא אמרו לו כי קיים הסכם ובו סעיף שחרור ללא תמורה ולא בקשו
6 לכלול בהסכם השחרור תניה כלשהי ביחס לסעיף זה.
7 התובע מצוין כי הסכם השחרור נוסח על ידו ולאחר שהנתבע קרא אותו ואישר את תוכנו, הועבר
8 הסכם השחרור בפקסי לבנו של הנתבע וזאת לאחר שהנתבע ומר כרמלי חתמו עליו כעריבים לקיומו.
9 התובע מוסיף כי הסכם השחרור נחתם על ידי בנו של הנתבע מכלי שנוחח עמו. הנתבע שילם לתובע
10 סך של 4,000 ₪ במזומן והטקים נשוא התביעה נמסרו לו רק ביום 14.9.14 על ידי הנתבע שהגיע למשרדו
11 על מנת לשלם את יתרת התמורה שנקבעה בהסכם השחרור.
12 התובע העיד כי שחקנים אחרים שבקשו להשתחרר מהסכם ההתקשרות עם העמותה שילמו סכומים
13 כאלה ואחרים ובמקרה אחד ניתנו לעמותה שירותי הסעה בשווי סכום התמורה.
14 לטענת התובע רק ביום 14.12.14 נפגש עם בנו של הנתבע אשר טען לראשונה על קיומו של סעיף
15 שחרור ללא תמורה ובאותו מעמד הציג לו מסמך הנחזה להיות ההסכם עם העמותה אך הסכם זה
16 לא היה חתום על ידי העמותה ועל כן התובע סירב להודות בתוקפו ואף הבחיר לו כי הסכם השחרור
17 הוא המחייב ממילא.
18
19 5. בתצהיר עדותו של מנהל הקבוצה, עו"ד קטשוילי, העיד זה כי בטרם החתימה על הסכם השחרור
20 פנה אליו בנו של הנתבע בבקשה להשתחרר מהקבוצה בעקבות הצעה שקיבל לשחק בקבוצת קריית
21 שמונה.
22 העד מעיד כי הנתבע ובנו הפעילו עליו לחץ רב תוך השמעת אימים בכדי שיחתום על טופס השחרור.
23 העד הצהיר כי הבחיר לנתבע ובנו את דרישתו של התובע לתשלום בגין כל שחרור של שחקן מהקבוצה
24 וכי רק התובע מוסמך לחתום ולהורות על שחרור שחקן מהקבוצה.
25 העד מספר כי במהלך חודש ינואר 2015 פנה אליו בנו של הנתבע ובקש מינו לחתום על מסמך הנחזה
26 להיות הסכם עם העמותה מחטעם כי המסמך נדרש לצורך הגשת תביעה חוב במסגרת הליכי פירוק
27 העמותה. העד העיד כתצהירו כי סירב לכך.
28 יצוין כי בתחילתו של דיון ההוכחות שהתקיים בתביעה זו, שונה שם התובע ל: "עו"ד דניאל אורי
29 מפרק עמותת הכדורגל של קריית טלאכי בפירוק". לשם הנוחות אמושיך לכנות את המפרק בשם
30 התובע.
31
32 6. המחלוקת:
33 שני הצדדים מסכימים כי המחלוקת בין הצדדים נחה בשני משורים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 522063-03-15

- 1 הראשונה: האם הוסף להסכם השחרור בין הצדדים תניה נוספת בע"פ לפיה יבוטל הסכם השחרור
2 ככל שיוצג הסכם ההתקשרות עם העמותה הכולל התחייבות לשחרור השחקן, בנו של הנתבע, ללא
3 תמורה ואם כן, מה תוקפה.
4 השנייה: האם ינומדת לנתבע וכנו הזכות לבטל את הסכם השחרור בשל פגם בכריתתו והאם בוטל.
5
6 **7. דיון והכרעה:**
7 בין השיטין עלתה יל הפרק שאלת סמכויותיו של התובע כמפרק זמני לכרות את הסכם השחרור עם
8 הנתבע.
9 סעיף 54 בחוק העמותות התש"ס-1980 מחיל, בין השאר, את הוראות סעיף 300 ו 307 בפקודת
10 החברות (נוסח חדש) התשמ"ג-1983 (להלן: "הפקודה").
11 סעיף 300(ג) לפקודה קובע: "מינה בית המשפט מפרק זמני, רשאי הוא, בצו המינוי, להגביל את
12 סמכויותיו."
13 סעיף 307(א) לפקודה הדן בסמכויות המפרק קובע:
14 (א) המפרק מוסמך, באישור של בית המשפט או של ועדת הביקורת –
15 וכאן באה רשימה של שישה תתי סעיפים בדבר סמכויות כלליות להתפשר עם תובע כזה או אחר, אשר
16 התובע היה מוסמך לכאורה לפעול יל פיהם כאשר נשא ונתן עם הנתבע וחתם על הסכם השחרור.
17 ביום 6.8.14 מונה התובע כמפרק זמני של העמותה. עובדה זו עולה מצו המינוי שהוצג יל ידי התובע
18 כדיעבד לאחר דיון החוכחות.
19 סמכויותיו לא הוגבלו ולפיכך היו נתונות בידיו מלוא סמכויותיו של המפרק על פי הפקודה אך הסכם
20 השחרור לא קיבל אישור בית המשפט או ועדת הביקורת.
21 יצוין כי טענת התובע בחקירתו הנגדית בתשובה לשאלה מדוע לא פנה לבית המשפט כדי לקבל הנחיות
22 היתח: "אני לא צריך, קיבלתי הסמכה כללית לשחרור השחקן... קיבלתי את ההסמכה מביהמ"ש
23 באמצעות החלטה מיוחדת ספציפית" (נומ' 16 במרוטוקול שורות 22-24).
24 החלטח על הסמכה כאמור לא הומצאח לתיק בית המשפט. חוגש רק צו המינוי כמפרק זמני ותו לא.
25 הנתבע ובנו לא פנו לבית המשפט של הפירוק בעניינם, ככל שסברו כי הסכם השחרור נכרת שלא כדין
26 למרות הזכות הנתונה לחם לעשות כן על פי סעיף 307(ג) לפקודה.
27 ובכך הסתיים הדיון בשאלה זו באשר תוצאתה אינח מסמכות בית משפט זה אך יש לח השלכות
28 שיפורטו בחמשך הדיון בתוקמו של הסכם השחרור.
29
30 8. המסכת העובדתית הנטענת יל ידי שני הצדדים ברובה אינח במחלוקת.
31 בפגישה שהתקיימה במשרדו של התובע ביום 14.8.19 התנהל מו"מ על גובהו של התשלום שישולם על
32 ידי הנתבע לשם שחרורו של בנו מהסכם ההתקשרות. אין מחלוקת כי באותו מעמד טרם שזפה עינם
33 של איש מהצדדים את תוכנו של הסכם ההתקשרות.
34 אין ספק כי הנתבע ובנו היו בעמדת נחיתות בעמדתם במו"מ זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 522063-03-15

1 התובע, כטייצג את העמותה, לא ניהל באמת את עסקיה ומכל מקום, לא היה בידיו די מידע מאחר
2 ומונח כמפרק זמני רק כשבועיים קודם לכן.
3 התובע הודת בחקירתו הנגדית: "כשאני נכנסתי לתפקיד הטענה הייתה שיש בלאגן שאין הסכמים,
4 או כי לא נמצאו או כי לא נחתמו, מה שמצאתי ותמסתי ביום הראשון זה מה שהיה לפני, וביניהם
5 לא היו הסכמים..". (עמ' 16 בפרוטוקול שורות 17-19).
6 האינטרס של התובע היה אחד כפי שצוין בחקירתו הנגדית:
7 "אני לא מחייב, אני נושא ונותן, הייתי מביע את הצד שלי שמבקש כסף, הייתי מרגיש נוח לבקש
8 כסף ממנו, זו חובתי למלא את קופת הפירוק בכסף...". (עמ' 17 בפרוטוקול שורות 26 עד 28).
9 התובע ידע כי בנו של הנתבע נמצא בהליכי קליטה בקבוצת קריית שמונה והדחיפות הכרוכה בחתימה
10 על טופס שחרור בנו של הנתבע מהסכם ההתקשרות עם העמותה.
11 בסעיף 2 בתצהירו אומר התובע: "עו"ד קטשוילי הודיע לי כי השחקן ואביו מפעילים לחץ רב, גיין
12 השאר על ידי השמעת איומים כלפיו, בכדי שיחתום להם על טופס השחרור".
13 בחקירתו הנגדית של עו"ד קטשוילי הוצג זה כי העביר את כל אינפורמציה בעניינו של הנתבע ובנו וכין
14 השאר כי בנו של הנתבע מבקש להשתחרר על מנת לעבור ללינה בכירה יותר (עמ' 21 בפרוטוקול שורות
15 31-32 ונמ' 22 בפרוטוקול שורות 1-2).
16 אף עדותם של הנתבע ובנו בדבר לחץ הזמנים שחיו נתונים בו אמינה עלי ואף מסתברת גם מעדותו של
17 התובע עצמו אשר העיד: "...גם אם לא היה הסכם מרגע שברטיס השחקן רשום בהתאחדות
18 הכדורגל, אי אפשר לחעביר את הכרטיס אלא בהסכמה" (נמ' 17 בפרוטוקול שורות 4-3).
19 כלומר, כל הקלפים בידו של התובע כאשר הנתבע ובנו מוציאים במצוקה ובלחץ זמנים שאינו מותיר
20 להם ברירה רבה אלא להיכנע לדרישותיו של מפרק העמותה.
21
22 9. עם זאת, טענת הנתבע כי תוקפו של הסכם השחרור הותנה בהמצאתו של הסכם ההתקשרות במועד
23 מאוחר יותר, נסמכת על עדותו שלו בלבד אשר הוכחשה על ידי התובע.
24 אין מחלוקת כי בפגישה נכח מר גד כרמל אשר הגיע לפגישה יחד עם הנתבע.
25 מאחר ונטל הראייה על קיומה של הבטחה זו מפיו של התובע, נוטל על הנתבע בחיובה אמירה בע"פ
26 כנגד מסמך בכתב, הרי בעקבות תימנעותו של הנתבע לחביא את מר גד כרמל לעדות ללא כל הסבר
27 מניח את הדעת, מחילה והלכה הפסוקה: "כלל הנקוט בידי בתי המשפט מימים ימימה, שמעמידים
28 בעל-דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראיה רלבנטית
29 שהיא בהישג ידו ואין לו לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראייה, הייתה פועלת נגדו.".
30 ראה ע"א 2493/07 קנפת חולים של ההסתדרות הכללית נ' סמירה אבילמזוב מיום 7.9.09 בהסתמכו
31 על דברי בית המשפט בני"א 548/78 אלמונית נ' פלוגי, פ"ד (1) 736, 760.
32 יצוין כי ב"ב הנתבע ציין בסיכומיו כי התובע מנע את חבאתו של עד זה אך מעיון בתיק בית המשפט
33 עולה כי הבקשה לחביא את מר כרמל לעדות נדחתה בהחלטה לפיה לא הומצא תחילת תצהיר עדות
34 ראשית מטעמו שהוא תנאי לחבאת עדות בחליף של סדר דין מחיר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ זאח'

תיק חיצוני: 15-03-522063

- 1 תצהיר כאמור לא הוגש. כך שחמחדל רובץ לפתחו של הנתבע.
- 2 לאור האמור לעיל, לא רק שלא הוכח כי התובע הסכים לתנאי זה אלא שספק אם היה ניתן ליתן לו
- 3 תוקף בחיות תנאי שהיה עליו לבוא לידי ביטוי בהסכם הכתוב.
- 4 עם זאת, יצוין כי הנני מאמינה לנתבע בטענתו כי הנושא של פטור מתשלום לפחות עלה במחלך המייט
- 5 בין הצדדים למרות שכנראה לא ניתנה הבטחה של התובע לבטל הסכם השחרור לאחר איתור הסכם
- 6 ההתקשרות.
- 7 עדות זו נתמכת בשניים: הראשון העובדה כי תשלום יתרת החיוב על פי הסכם השחרור נדחה לינואר
- 8 2015 ואילך – מועד המרימז על מתן זמן ניסיון לאיתור אותו הסכם התקשרות והשני עצם החתירה
- 9 לאיתור הסכם ההתקשרות על ידי בנו של הנתבע.
- 10 לו לא היה מצוי בזיכרונו תנאי השחרור ללא תנאי, קשה לשער מדוע יתקש בנו של הנתבע לנסות
- 11 לאתר את הסכם ההתקשרות המקורי במחשני העמותה כפי שעשה.
- 12
- 13 10. נותרה לדיון השאלה האם נפל פגם בכריתתו של הסכם השחרור והאם בוטל.
- 14 ב"כ הנתבע נסמך על נסיבות כריתתו של ההסכם כראיה לכריתתו כעושה [סעיף 18 לחוק החוזים
- 15 (חלק כללי) התשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים")].
- 16 ברע"א 617/08 מלון עדן נחריה בע"מ נ' יוסף קסל מיום 21.9.14 (להלן: "פ"ד מלון עדן נחריה") דן
- 17 בית המשפט העליון באריכות ובהרחבה כתנאים הנדרשים לחלות הוראות סעיף 18 לחוק החוזים:
- 18 "בפסיקה ובספרות המשפטית נקבע כי עילת העושה, המפורטת בסעיף זה, מורכבת משלושה
- 19 יסודות, וכך נוסחו הדברים באחת מהפרשות:
- 20 "על שלושה יסודות - השלובים זה בזה ככלים שלובים - השתית המחוקק את עילת העושה,
- 21 שהראשון בהם עניינו מצבו של העושה (צ"ל "העשוק" - ר.ש.) 'ימצוקה', 'חולשה שכלית או גופנית',
- 22 'חוסר נסיון', השני - התנהגותו של העושה (היניצל שניצל) והשלישי - העדר איזון סביר בין
- 23 הערכים המוחלפים בין העשוק לבין עושו (תנאי החוזה גרמנים במידה בלתי סבירה מן
- 24 המקובל)".
- 25 (ע"א 403/80 סאסי נ' קוקאון, פ"ד לו(1) 762, 767 (1981) (להלן: עניין סאסי)).
- 26 ברור שאין בעניינינו חולשה שכלית או גופנית או חוסר ניסיון כך שנוותר רק המצוקה שבה היו נתונים
- 27 הנתבע ובנו.
- 28 ומהי המצוקה הנדרשת על מנת לעמוד בתנאי סעיף 18 לפי פ"ד מלון עדן נחריה!
- 29 אומר בית המשפט:
- 30 "המצוקה: "מצוקה היא מצב של צרה ודחק שאליו נקלע המתקשר" (ראו: גבריאלה שלו, דיני חוזים
- 31 – החלק הכללי: לקראת קודימיקציה של המשפט האזרחי, 346 (2003) (להלן: שלו))... כדי שתתגבש
- 32 עילה העושה, ככלל, על המצוקה (במוכנה השונים) להיות כבדת משקל, ממשית ומשמעותית... יחד
- 33 עם זאת: "כובד משקלו של כל אחד מן הרכיבים הנוכרים אין לו שיעור, ועל בית המשפט לקבוע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 12449-05-15 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 15-03-2003

1 אותו בכל מקרה ומקרה לגופו לפי נסיבותיו השונות... כל מקרה צריך, איפוא, להיבדק לפני נסיבותיו
 2 ובשים לב לאופייה, לטיבה ולמאפייניה של העיסקה הנדונה...".
 3 ובנוסף: "בהיעדר אלטרנטיבה ממשית סבירה שבאמצעותה ניתן היה למנוע את העסקה, מוטא
 4 טענת העושק – קצרה הדרך למסקנה כי הצד שהתקשר בחוזה היה אכן שרוי תחת מצוקה שאותה
 5 ניצל הצד השני באופן העולה כדי עושק".
 6 ומהו הניצול הנדרש?
 7 אומר בית המשפט:
 8 "דיני הפגמים ברצון, וה"עושק" בכלל זה, הינם חריג לתפיסה האובייקטיבית של דיני החוזים,
 9 לפיה את "גמירות הדעת" של הצדדים מסיקים מן הנסיבות החיצוניות והגלויות, ולא מתוך חקר
 10 נמשו של האדם (ע"א 2409/10 מגורי נ' מלאכי, [פורסם נבנו] במסיקה 29 לפסק דינו של השופט סי'
 11 גיבוראן (23.08.2012) (להלן: עניין מגורי)). לכן, נדרש כי הצד העושק יהיה, לכל הפחות, בעל מודעות
 12 למגם ברצונו של הצד שנעשק, גם אם למגם זה לא היה ביטוי חיצוני ברור (ראו: פרידמן וכהן, בעמ'
 13 983). יחד עם זאת, משמעות הדבר איננה כי לא ניתן להגיע למסקנה בדבר קיומה של מצוקה, או
 14 בדבר ניצול המצוקה, מתוך הנסיבות, במקום שהיא עולה מהן (עיינו, למשל: פרידמן וכהן, בעמ'
 15 983). אף "עצימת עיניים ברשלנות גסה", מצדו של העושק, בדבר מצבו של העשוק עשויה לעלות
 16 כדי "ניצול" מצוקתו של העשוק (ראו: עניין סאסי, 769), דוק: מהמילה "ניצול" – "משתמעת גם
 17 מידה של אי-מוסריות" מצדו של העושק המנצל (ראו: עניין סאסי, 768). מכאן, שגם התנהלות לא
 18 מוסרית מצד העושק (ולאו דווקא לא חוקית) עשויה לעלות כדי ניצול מצוקת של הצד האחר."
 19 (הדגשות שלי – ו.ט.).
 20 ומה הם תנאי חוזה גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל?
 21 אומר בית המשפט:
 22 "ראשית, אציין כי "המקובל" שבו מדבר סעיף 18 לחוק החוזים הינו, על פי פשוטו: "התנאים
 23 המקובלים, הנוהגים במעל והמופיעים תדיר בסוג החוזים שאליהם משתייך החוזה הנדון".
 24 אך ככל שמדובר בחוזה המשך:
 25 "מחייבת כי תנאיו של חוזה-המשך יעמדו ביחס של סבירות אל מול התנאים שנקבעו במערכת
 26 ההסכמית שנהגה בין הצדדים קודם למועד כריתתו של חוזה-המשך, עוד מתחייב מכאן כי תנאיו
 27 של חוזה-המשך יתחשבו בציפיות הסבירות של הדיירת ובאומדן דעתה, כפי שהם נלמדים מתנאי
 28 החוזה הקודם, וב"הקצאת הסיכונים" המשתקפת ממנו (הקצאת סיכונים שנעשתה בתנאים
 29 שאינם מניחים קיומם של יחסי תלות, אלא כחירה חופשית בין אלטרנטיבות)... לצד כל האמור לעיל
 30 אוסיף ואומר כי בחינת "גרועותם", או "סבירותם" של תנאי החוזה על פי נסיבות העניין (כמו גם
 31 בחינת השאלה האם החתימה על החוזה נבעה כתוצאה מניצול מצוקת שבה היה שרוי המתקשר)
 32 יכולה להיעשות אף מתוך החוזה עצמו, בשלמותו, ובשים לב לעמדות המיקוח היחסיות של הצדדים
 33 לעסקה... כדי שנאמר כי מבחינת משפטית החוזה הינו "גרוע במידה בלתי סבירה", עלינו להשתכנע
 34 כי אדם רציונלי לא היה יכול להגיע למסקנה שתוחלת תועלתו מהחוזה עולה על תוחלת עלותו של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 522063-03-15

1 החזרה (להרחבה ראו: עמרי בן שחר ויובל פרוקציה "חוזים" הגישה הכלכלית למשפט 153, 183

2 (אוריאל פרוקציה עורך, 2012)). מכאן נובע גם כי במקרים המתאימים יש לבחון אם "קניית

3 הסאכונ" על ידי הצד שנעשק, לפאורה, היתה סבירה, דהיינו; אם אנשים רציונליים "בנעליו של

4 הנעשק" היו כורתים עסקה בנסיבות הנתונות (עיינו גם: עלטנר, בעמ' 212), " (חדגשות שלי – ו.ש.).

5 מוסיף בית המשפט ומאמץ את ההלכה למה ככל שלא הוכח מה הם התנאים המקובלים כאמור לעיל:

6 "אם לא הוכח קיומו של תנאי שהוא מקובל, כפשוטו, בשל תדירותו ואימוצו לרוב, יעצב בית

7 המשפט את דמותו של התנאי המקובל ואזי יחמוץ מושג זה, כך יש להניח, את הצדק וההוגן לדעת

8 בית המשפט".

9 לכן יש לחוסיף יסוד נוסף:

10 "נדרש גם שיתקיים קשר סיבתי בין ההתקשרות בחוזה לבין ניצול המצוקה. דהיינו: עילת העושק

11 מתגבשת רק כאשר ההתקשרות לא היתה קמה אלמלא ניצול המצוקה, החולשה, או חוסר הניסיון

12 (ראו: עניין איליט, בעמ' 679)). "

13 על כך אומר בית המשפט:

14 "כאן המקום לתדגיש כי אחד המבחנים לקיומה של מצוקה העולה כדי עושק, נעוץ בשאלה, "אם

15 למתקשר היתה אלטרנטיבה ממשית, שבאמצעותה ניתן למנוע את העסקה הנוכחית". בהיעדר

16 אלטרנטיבה ממשית סבירה שבאמצעותה ניתן היה למנוע את העסקה, מושא טענת העושק – קצרה

17 הדרך למסקנה כי הצד שהתקשר בחוזה היה אכן שרוי תחת מצוקה שאותה ניצל הצד השני באופן

18 העולה כדי עושק (ראו ותשוו: דברי הנשיא מ' שמגר ב-ע"א 11/84 רבינוביץ נ' שלב – הקואופרטיב

19 המאוחד להובלה בע"מ, מ"ד מ(4) 533, 543 (1986) (להלן: עניין רבינוביץ), וכן: שלו, 346).

20 באותו פסק דין נדון חוזה שנחתם בין בית אבות לדיירת ונקבע שם לאחר דיון ארוך וממצה כי מדובר

21 בהסכם צרכני:

22 "הדברים נכונים ביתר-שאת כאשר עסקינו בחוזים צרכניים שהם גם חוזי יחס, ובפרט בחוזה יחס

23 צרכני מיוחד מהסוג שבפנינו. זאת לנוכח מערכת היחסים הייחודית השוררת בין בית האבות לבין

24 הדייר, התלות שמפתח הדייר, ככל שמתארכת שהייתו, במוסד שהפך לו ל"בית" ומספק לו –

25 במסגרת השירותים שהוא מעניק – את צרכיו החיוניים, והשליטת שיש לפרנסי בית האבות

26 (הנהגים, כאמור, מיתרונות של ידע ומונעים, ככלל, משיקולים כלכליים-מסחריים) על הכתבת

27 התנאים – החוזיים והפיזיים – שבהם נתון הדייר."

28 כל זאת על מנת לתחיל את דין השפעה חבלתי הוגנת על חסכמים מסוג זה.

29 השפעה בלתי הוגנת פורש בפ"ד מלון עזן נהריח כ:

30 "תכלל העומד בבסיס דין ההשפעה חבלתי הוגנת גורס כי "אם הצד בעל ההשפעה מנצל את מעמדו

31 ואת תלותו של הצד האחר, באופן שהוא מפיק לעצמו, או לצד שלישי (שלא פעל בתמורה ובתוס לב)

32 יתרון בלתי הוגן על דרך של מתנה, צוואה או חוזה, ניתנת הפעולה לביטול על ידי הצד שפעל תחת

33 אותה השפעה".

34 מכאן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 522063-03-15

- 1 "משמעותו של כלל זה בהקשר הצרכני שבו עסקינן היא, איפוא, כי בהתקיים התנאים להקמתה של
2 החזקה (אשר הנטל להקמתה מוטל על הטוען לה) – קמה הנחה בדבר קיומם של "השפעה בלתי
3 הוגנת", או "ניצול מצוקה" וקטר סיבתי בין ההשפעה, או הניצול האמורים, לבין כריתת החוזה.
4 חזקה זו מאפשרת את ביטולו של החוזה (בהתקיים התנאי בדבר גריעות תנאיו של החוזה), אלא אם
5 כן הוכח אחרת, על ידי הצד שכנגדו נטענת טענת "העושה הצרכני" (קרי: שהחוזה לא נכרת כתוצאה
6 מניצול מצוקת הצרכן, או כתוצאה מהשפעה בלתי הוגנת עליו)."
7 גריעות התנאים בחוזה באה לידי ביטוי:
8 "במסגרת טענה בדבר "ניצול מצוקת הצרכן" – הוא "הדייר המוגן" – אין צורך להוכיח כי תנאי
9 החוזה היו גרועים במידה בלתי סבירה, באופן קיצוני, מהמקובל, אלא די בדרגה פחותה של חוסר
10 סבירות, כדי להביא לביטולו של החוזה, במרט כך כאשר דרגת "ניצול המצוקה" היא גבוהה, וזאת
11 לנוכח יחסי הגומלין המתקיימים בין התנאים הנ"ל בגדר עילת העושה (עיינו ותשוו: עניין
12 מחקשוילי)."
13
14 11. אקדים ואומר כי לטעמי עמד הנתבע בתנאים אלו ודין החוזה בטלות.
15 מצוקתם של הנתבע ובנו אינה מוטלת בספק.
16 לזכותם עומד הן מימד הזמן הלוחץ והן חדרישה מטעם הקבוצה בליגה גבוהה יותר לקבל טופס
17 הסכמה של העמותה בטרם יקבלו את בנו של הנתבע כשחקן מן השורה בקבוצה.
18 בסעיף 9 לתצהירו מציינ בני של הנתבע: "בלית ברירה מכיוון שהייתי לחץ מאד שלא לפסס את
19 ההזדמנות לשחק בהפועל קרית שמונה, חתמתי על ההסכם מיום 19.8.14 בפקסי כאשר כבר הייתי
20 בהפועל קרית שמונה באימון ראשון ורק חיכיתי לאישור הפורמלי של מכבי. העורך דין ידע שאני
21 כבר בהפועל ק"ש וצריך את החתימה שלו וניצל את זה. המאמן של ק"ש אמר לי שאם לא קבל את
22 אישור מכבי לא אוכל לשחק במשחק הראשון שנקבע לעוד כמה ימים בליגת העל. מבחינתי זה היה
23 העולם כולו ולא עניין אותי שום דבר אחר".
24 בחקירתו הנגדית אמר: "רציתי לשחק בקבוצת של ק"ש, כי גם יש לחלון העברות של חדש ימים
25 בלבד, משהו כזה".
26 לכך יש להוסיף את הספק כחמשך דרכה של העמותה המצויה בהליכי פירוק ואי תשלום שכר
27 לשחקניה כנסיבות שלא העניקו לבנו של הנתבע את האלטרנטיבה לוותר על ההזדמנות שניכרה בדרכו
28 חן לעצם ניצול כישוריו כשחקן כדורגל והן לקידום כוחו זה.
29 לחץ זמנים זה לא אפשר לנתבע ובנו לפנות ליעוץ עו"ד או פנייה לבית המשפט של הפירוק.
30 כנסיבות העניין שבהן התובע מונה כממרק העמותה זמן קצר לפני כן, והאנדרלמוסיה ששררה במסמכי
31 העמותה ואשר לא אפשרו איתור מיודי של הסכם חתקשרות הראשוני עם העמותה, הרי שהתובע
32 ניצל מצוקת ואנדרלמוסיה אלו על מנת לחוציא מתנתבע ובנו כספים אשר כדיעבד הסתבר כי לא תגיינו
33 כלל לעמותה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 15-03-522063

1 התובע בעצמו ציין בעדותו: "ההסכם מעולם לא היה אצלי, אילו היה אצלי והיה חתום אז הייתי
2 קורא אותו. גם אם ההסכם היה בפניי, על התנאי הנטען בו, הייתי מחייב את בנו של הנתבע
3 בתשלום..." ומדוע? מסביר התובע: "זו חובתי למלא את קופת הפירוק בכסף". ועוד: "מוסרית, לו
4 היה מוצג לי הסכם לא זה, בזמן אמת, ובו היה שחרור ישיר קונקרטי ומפורש מחובת תשלום, לא
5 נתקלתי בהסכם כזה, אז הייתי מבקש מבית המשפט לשחרר אותי בלי תמורה כדי שנושים אחרים
6 לא יאמרו לי שנשאתי פנים ושחררתי שחקן ללא תמורה, אני רק ממלא את תפקידי, אין לי עניין
7 לטוב או לרע עם אף נושה או שחקן" (נמ' 17 בפרוטוקול שורות 25-32).

8 צר לי אך התובע שוגה לחלוטין בגישתו זו. עצם פעולת שחרור בנו של הנתבע – היא הדורשת אישור
9 בית המשפט גם אם מדובר בשחרור ללא תמורה וגם אם מדובר בשחרור בתמורה כספית.
10 מדובר בויתור על נכס של העמותה כך ששיקולי המפרק צריכים להיות לא רק עשיית רווח בקופת
11 הפירוק אלא גם שיקולים ענייניים לטובת הקבוצה ושחקניה.

12 שחרור בנו של הנתבע בתמורה של 14,000 ש"ח אינה פוטרת את התובע מאחריות בתוקף תפקידו כמפרק
13 זמני של העמותה. הרי יכלו נושי העמותה לטעון גם כי הסכום נמוך מדי ביחס לכושרו וכישרונו של
14 השחקן ולא רק כי אין מקום לשחרר את בנו של הנתבע ללא תמורה כטענת התובע.
15

16 12. שוגה התובע גם בהנחתו כי אינו חב מוסרית כלפי הנתבע ובנו. התנהגותו במהלך המו"מ לכריתתו
17 של הסכם השחרור עולה למחות כדי "השפעה בלתי הוגנת" כהגדרתה בפ"ד מלון עזן נהריה.
18 דיני החוזים הכניסו את המוסר לדיני החוזים באמצעות הנראות סעיפים 12 ו 39 לחוק.
19 אף בפסק הדין, אשר ממצאיו התקבלו על ידי פסק דין מלון נהרית, אומר בית משפט קמא מפיו של
20 כבי השופט שפירא כפי שצוטטו שם:

21 "בבסיס עילת העושה תפיסה שבעיקרה מוסרית. עילת העושה עוסקת במי שניצל הזולת את
22 חולשתו ושכנעו להסכים להתקשר בחוזה שתנאיו גרועים, כאשר החוזה נכרת, לכאורה, בגמירות
23 דעת מלאה". לגישתו של כבי השופט שפירא, גם כאשר "המתקשר פעל תחת מצוקה אישית שהיתה
24 בידיעת הצד השני לחוזה שניצל את המצוקה" – ניתן לומר כי החוזה נכרת בתנאי עושה".
25 כבר מצינו כי הנתבע ובנו היו נתונים במצוקה אישית שהיתה ידועה לתובע.

26 התובע מיהר להחתיים את הנתבע ובנו כמעמד חפזיה על הסכם השחרור תוך שהוא מתנה את
27 חתימתו על טופס השחרור הנדרש מטעם הקבוצה מקרית שמונה, בחתימת הנתבע עליו וחתימתו של
28 הבן השחקן באמצעות תפקידימיליה.

29 התובע לא אפשר לנתבע ובנו לפעול לאיתור הסכם ההתקשרות ולא פעל בעצמו לאיתור הסכם
30 ההתקשרות הנטען למרות שחיתה מוטלת על התובע החובה לאתר את הסכם ההתקשרות וללמוד את
31 תנאיו, ולו רק מתוקף תפקידו כמפרק זמני של העמותה, ולשקול את כל השיקולים הרלוונטיים ולא
32 רק האינטרס של עשיית רווח בקופת הפירוק על גבם של שחקנים שעמדו בפני שוקת שבורה
33 בהתקשרותם עם עמותה בפירוק.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 15-03-522063

- 1 אף עו"ד קטשילי, מנחל קבוצת העמותה משיב לשאלה: "האם לידיעתך יש רלוונטיות להסכם
2 כשבאים לשחזר שחקן?" בתשובה: "בוודאות כן" (עמ' 22 בפרוטוקול שורות 4-3) ומוסיף: "אני חייב
3 לדעת מה סוכם בתחילת העונה. נתקלתי ברוב החוזים של כמעט כולם."
4 דהיינו, לא רק שמדובר במסקנה הגיונית וסבירה כלכלית גם ביחס לאינטרס של העמותה שבפירוק,
5 מדובר בדעתו של עו"ד המתמצא בתחום, שאם לא כן לא היה ממונה על ידי המפרק לנחל את הקבוצה
6 בעקבות הפירוק.
7 נראה לי כי בנסיבות העניין, דבריו של בית המשפט בעניין מלון עזן נהריה קולעים גם בענייננו:
8 "דומה עלי כי לא אחטא אם אומר כי מתקיימים במערערים הדברים הבאים שנאמרו בעבר בהקשר
9 דומה: "הם סוחרים מנוסים, אשר עיניהם פקוחות לכל מה שכתוב בחוזים שהם חותמים עליהם,
10 ודיהם פתוחות לרווחה להשגת ריווח וקמוצות בקפידה למניעת הפסד" (ראו והשוו: ע"א 493/69
11 מדינת ישראל נ' חדר, פ"ד כד(1) 7, 11-12 (1970))."
12 אין מדובר רק בעמותה המחזיקה באמצעות המפרק את עתידו של השחקן אלא עושה כן כאשר עתידה
13 שלה לוטה בערפל ובעת שקיים חלון הזדמנויות קצר מוגד, בו ימצא השחקן את ביתו הבא בליגה
14 שהיא גבוהה יותר מזו של קבוצת העמותה במשך העונה הבאה כולה.
15 שליטתו של התובע באיתור הסכם ההתקשרות היתה מוחלטת כמו גם החובה שהיתה מוטלת עליו
16 לאתרו בטרם החל הליך המו"מ עם הנתבע ובנו.
17 הטענה מפיו של התובע כי הסכם זה לא אותר לאחר שנעשה ניסיון לאתרו אינה עולה בקנה אחד עם
18 ידותו של עו"ד קטשילי. עד זת העיד כי רובם של הסכמי ההתקשרות אותרו ואין כל עדות כי התובע
19 או מי מטעמו ישו ניסיון לאתר דווקא את הסכם ההתקשרות עם בנו של הנתבע עד לדצמבר 2014 ית
20 אותר על ידו.
21 עדותו של התובע בעניין זה מתחמקת ומעורפלת (ראה עמ' 18 בפרוטוקול שורות 18 עד 29 עמ' 19
22 שורות 1-16).
23
24 13. לאחר שנקבע קיומם של שני היסודות בעילת העושק - מצוקח וניצול, נותר בירור קיומו של היסוד
25 השלישי והוא תנאי חוזה גרוועים מהמקובל:
26 אין ספק גם כי לו היה הנתבע מחזיק בידיו את הסכם ההתקשרות טרם החתימה על הסכם
27 ההתקשרות - לא היו הנתבע ובנו חותמים על הסכם השחרור וספק אם הנתבע היה אכן עומד על
28 כריתתו.
29 הסכם ההתקשרות אותר לבסוף על ידי הנתבע בדצמבר 2014 וצורף להתנגדות.
30 טענתו של התובע כפי שנטענה בחצי פה בכתב התשובה, כי החסכם זויף דינה דחייה והתובע אף זנח
31 טענתו זו בסיכומיו.
32 טענת זויף היא טענה שעל הטוען לה מוטלת חובת הוכחה. התובע לא המציא כל ראיה ולו נסיבתית,
33 העשויה לתמוך בטענתו זו כאשר כל שעליו לעשות היח לזמן את מורשי החתימה מאותה ית מטעם

בית משפט חשום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני: 522063-03-15

1 העמותה ולעמת אותם על החתימה וחתימת העמותה המתנוססים בעמוד האחרון לחסכם
2 החתקשרות.
3 ניתן לראות מחסכם ההתקשרות, שכותרתו "טופס חסכם שחקנים לעונת 2013/14", כי מדובר בחוזה
4 אחיד אשר פרטי בנו של הנתבע הושלמו בו בכתב יד וכך אף סעיף 6, סעיף התמורה, בטבלת מוכנה
5 מראש להשלמת פרטי הסכומים המוסכמים.
6 מכאן עולה כי יש להניח בסבירות גבוהה ביותר כי כל שחקן הוחתם על הסכם התקשרות ואין להניח
7 כי בנו של הנתבע לא הוחתם על אותו חוזה אחיד הוא החסכם ההתקשרות שהוצג על ידי הנתבע.
8
9 14. עיינתי בכל הוראות הסכם ההתקשרות ולא מצאתי כל התחייבות מצד השחקן, בנו של הנתבע,
10 לשלם כספים כלשהם בתמורה לשחרורו מהתקשרות עם העמותה.
11 התחייבויותיו של השחקן ביחס למעבר לקבוצה אחרת או אפילו לניהול מ"מ לצורך זה, בעולה
12 מהוראות סעיף 3 לחסכם ההתקשרות, מוגבלות לתקופת החסכם שהיא עונת המשחקים 2013/14
13 אשר אין מחלוקת כי באוגוסט 2014 חלפה והסתיימה (סעיפים 3(ה) ו-1(ו) להסכם).
14 ואם לא די בכך הרי בסעיף 8 בהסכם ההתקשרות, שנוצר לשם הוספת הוראות משלימות המיוחדות
15 לכל שחקן, נכתב בכתב יד: "במידת ותבוא הצעה מליגת יותר גבוהה השחקן משוחרר מיידית" וזאת
16 מתחת למילים אחרות בכתב יד וכאיוון לזכות של העמותה: "תקבוצה רשאית לשחרר את השחקן
17 בכל זמן נתון, בתודעה של שבוע מראש".
18 על מנת להתמודד עם טענת קיומו של היסוד השלישי חצו התובע שני הסכמים עם שחקנים אחרים
19 שאינם רלוונטיים לענייננו מאחר ומדובר בהסכמי השאלת שחקן בלבד אך בכל אחד מהם נרשם סכום
20 שונה, 2,000 ₪ ו- 3,000 ₪ (מבלי להסביר מה הבסיס לשינוי) וכאשר הסכומים כלל לא שולמו בפועל
21 אלא ניתנה תוראה לקיזוזם עם שכר ככל שיגיע לאותם שחקנים בעתיד.
22 עוד יצוין כי שני הסכמים אלו נחתמו באוקטובר ובנובמבר לאחר תחילתה של עונת המשחקים, עוכדה
23 המשפיעה מן הסתם על הסכום המשולם על פיהם.
24 צורף הסכם אחד לשחרור שחקן מאותו המועד בו נחתם הסכם השחרור עם בנו של הנתבע, וגם שם
25 לא סוכם על תמורה בפועל אלא על תמורה בדרך של מתן שירותי חסכה במיניבוס על ידי אביו של
26 השחקן עד ליום 31.12.14 לכל משחקי החוץ של הקבוצה לפי טבלת המשחקים שפורסמה על ידי
27 התאחדות הכדורגל, לטענת התובע שווי נסיעות אלו כ 15,000 ₪.
28 טענה עובדתית אחרונה זו לא הוכחה במיוחד כאשר לא צורפה כלל טבלת המשחקים שפורסמה על
29 ידי התאחדות לכדורגל בדבר תדירותם ומיקומם של משחקי קבוצתה של העמותה ואין כל דרך
30 להעריך שווי זה. יצוין כי מדובר בשווי הסעות לתקופה קצרה של כשלושה חודשים בלבד.
31 יצוין עוד כי היה על התובע לצרף גם את הסכמי ההתקשרות עם אותם שחקנים על מנת שניתן יהיה
32 להרחיב את בסיס ההשוואה בין הסכמי השחרור השונים ביחס לתנאי הסכם ההתקשרות שנכרת
33 עימם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי נ' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני 15-03-22063

- 1 לבסוף יצוין כי התובע לא הכחיש כי היו שחקנים ששחררו ללא כל תשלום. בחקירתו הנגדית ענה
2 לשאלה זו בתשובה המעורפלת: "איני יכול להתייחס כי אין לי הנתון הזה פה" ועמ' 18 בפרוטוקול
3 שורה 13). כלומר, למרות שטענה זו עלתה מפיו של הנתבע כבר בתחילת הדיון בתיק זה, התובע בחר
4 להציג בבית המשפט רק את הסכמי השחרור הנוחים לגרסתו או למצער כלל לא בדק גרסתו זו של
5 הנתבע ועל כן לא סתר אותה. על אחת כמה וכמה כאשר גרסת הנתבע בעניין זה, מצויה בתחום ידיעתו
6 הבלעדית של התובע ובהישג ידו.
7
8 15. מבלי לפגוע באמור לעיל, הנני סבורה כי לאו דווקא חוזי השחרור שהוצגו על ידי התובע הם
9 הרלוונטיים לצורך השוואה.
10 כפי שצוין בפ"ד מלון נחריה וכפי שהסכם המשך נבחן על פי תנאי ההסכם המקורי ולא על פי הסכמים
11 מקבילים דומים, כן הסכם השחרור בינינו נבחן על פי תנאי ההסכם ההתקשרות שבין העמותה לבנו
12 של הנתבע.
13 אין זה סביר כי בנו של הנתבע היה נדרש בתשלום 14,000 ₪ כתנאי לשחרורו ואף לא היה מסכים
14 לכך, לו היה הסכם ההתקשרות מצוי בפני הצדדים בנות שנחתם הסכם השחרור. אף עמדתם של
15 הנתבע ובנו של הנתבע במהלך המו"מ בנסיבות אלה, לא היתה כח נחותה כפי שהיתה בפועל.
16 לכך יש להוסיף גם כי תנאיו של חוזה השחרור היו גרועים "במידה בלתי סבירה מן המקובל" הן במובן
17 של העדר איזון סביר בין הערכים המוחלפים בין הצדדים דגן והן בבחינת חיעור אלטרנטיבה ממשית
18 סבירה שבאמצעותה ניתן היה למנוע את העסקה, ומכאן, קצרה הדרך למסקנה כי הצד שהתקשר
19 בחוזה היה אכן שרוי תחת מצוקה שאותה ניצל הצד השני באופן העולה כדי עושה.
20
21 16. לטענת התובע גם אם הסכם השחרור ניתן לביטול הרי שלא בוטל בפועל על ידי הנתבע ובנו.
22 אומנם סעיף 18 קובע כי החסכם ניתן לביטול ואין הוא בטל מעיקרו אך לטעמי הוכח כי הסכם
23 השחרור בוטל.
24 תן התובע והן בנו של הנתבע מינידים כי עם איתורו של הסכם ההתקשרות בדצמבר 2014 הוצג ההסכם
25 לתובע או נעשה ניסיון לחצינו. אין חשיבות לשאלה האם כגרסת התובע - הוצג ביום 30.12.14 במשרדו
26 כשאינו חתום או כגרסת בנו של הנתבע - נעשה ניסיון להציגו ונדחה.
27 עצם הבאת עובדת קיומו של הסכם ההתקשרות והתנאי לשחרור ללא תמורה באוזני התובע כבר
28 בדצמבר 2014 ובטול השקים, מהווים יחדיו הודעת ביטול חד משמעית של הסכם השחרור מצדם של
29 הנתבע ובנו ומיד לאחר שהתברר להם מעיון בהסכם ההתקשרות כי זכרונו של הנתן לא בגד בו.
30 אין מדובר בטענה שעלתה לאחר הגשת התביעה או לאחר שהשקים בוטלו, דבר המוסיף אמינות
31 לגרסת הנתבע ובנו.
32
33 17. עולה מהמקובץ הוא כי הסכם השחרור בוטל כדין ולא מוטלת על הנתבעים החובה לפרוע את
34 השיקים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 15-05-12449 אורי ג' אליה פרחים אריזה ושיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני 15-03-22063

1 התביעה נדחית וחנני מחייבת את התובע לשלם לנתבע הוצאות משפט בסך 5,000 ש"ח.

2

3

4

5

6

ניתן היום, י"ז אב תשע"ו, 21 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

7

8 נרדה שורוק, רשמת בכירה

9

10

11